

مُصَاحَفَةُ قِيَمِ

۱۳۲۶

درسمادنده باب عالی جاده سنده
داره مخصوصه در
محل اراده:

مکرمه موافق آثار جدید مع المنونیه قبول اولور
درج ایلمیق آثار احاده و نماز
انظار:

دین ، فلسفه ، ادبیات ، حقوق و علوم دن باحث هفته لق رساله در

درسمادنده نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرلمدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلتیر.

درسمادنده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور.

تاریخ تأسیسی :

۱۱ تموز ۳۲۴

مؤسسلری : ابوالمعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

سنه لکی الی آیفانی

۳۵ ۶۵

۵۰ ۹۰

۵۰ غروشدر

درسمادنده

ولایتده

ممالک اجنبیهده

برنجی سنه

۲۸ ذی الحجه ۳۲۶ پنجشنبه ۸ کانون ثانی ۳۲۴

عدد : ۲۲

اصول مشروطیت علیهنده خصمای ملتک اعتراضاتنه

قارشی مدافعه محقه

— مابعد —

اکثر ناس بو جهتلره واقف اولیه رق تعصبات افراطکارانه یه باغلامش بولوندقلرندن کچنده وقوع بولان او پارلاق نمایش ملیلر من اثناسنده صاریقلی خواجهر ایله قالپاقلی راهبرک انتخاب اوراقنی حامل آرابه لرده یان یانه اوتوروب همدست مصافات اولملرینی نظر استغرابله کوره رک حیرته قالمشیر ایدی .

آیت سالفه دن مستبان اولان تساهل و تسامح اسلامی یه تطبیقاً حضرت عمر الفاروق رضی الله عنه افندمن دواوین حسابیه ، امور مالیه ده شایان اعتماد بولدقلری روم جماعتندن بعض کیمسه لری استخدام بیورمش ، مشار الیه حضرتلرندن صوکر کلن ایکی خلیفه ذی شانده بو اثره اقتفا ایتمشلر در . لزومی تقدیرنده امور دولته اجنبی استخدامک جوازی بو دلیل ایله اثبات اولونور .

[« ومن اهل الکتاب من ان تأمنه بقنطار يؤده الیک » نظم شریفی بو امن واعتماده دلالت ایدیورکه تفسیرنده تصریح اواندین اوزره طوائف نصاراده غایت امین و کار آشنا آدمکر کثرتله بولمقده در .] خلفای امویه ده اوائل سلطنتلرنده خلفای راشدین اثرینه متابعت ایتدیلر . مؤخرأ عبدالملک دورنده دفتر مالیه لسان رومیدن عربی یه نقل اولوندی ده بو استخدام حاجت قالمادی .

بومساعده شرعیه یه بناء خلفای عباسیه دخی یهود و نصارادن وسائر ارباب صنایعدن چوق کیمسه لری امور دولته ، طبیبک ومهندسک کی مهم مأموریتلرده قوللاشمشلر در . دولت علیه عثمانیه من

ایسه دها زیاده مساهله یی التزامله خارجی و داخلی وکلایق منصبنده ، سفیرلک و مرخصلق کی معتنا خدمتلرده بیله هر ملتدن مناسب کوردیکی ذواتی استخدام ایتشد و حالاده ایدیور .

حال و کیفیت بومرکزده ، هر درلو ترقی و معدله دائر مساعدات اسلامی ره رأی العین کورولمکده ایکن آوروپا ارباب تعصبی - حق طاشیدقلری نام و عنواندن حیا ایتمین محروم توفیق بعض متفکلمن دخی - اصلا درایتلرینه یاقیشمیان ، بداهتلره قارشی مناسبت آلیان اسنادات باطله دن کندیلرینی آله میورلر و او درجه تهالکله صولت کوستریورلرکه انسان حیرتله ایچنده قالیور .

دین مبین عالمیز عقل و حکمته ، آداب مرعیه انسانیت و باعث ترقی و سعادت اوله جق سعی و غیرته مغایر و منافی هیچ برشی امر و توصیه ایتهمشدر . بالعکس بوتون دساتیر جالیله سی هر زمان ایچون مدار فیض و اعتلادر .

زیر جناح حمایتکارانه سنده بولونان بالجمله مال و اقوام حققرنده مدار انتظام وانتعاش اوله جق متین و عالی دستورلر ، قانون اساسیلر وضع ایتمش و آنلری محافظه شرطیله ایجابات عصریه و انقلابات کونیه یه توفیق معاملاتده کندیلرینی مختار برافمشدر ؛ مانع ترقی اوله جق هیچ برقیدایله باغلامش دکلدیر . بلکه « فسیروا فی الارض وانظروا ... » امر شریفلریله بری و بحری سیر و سیاحت قپولرینی آچمش و بوتون اقوامک ترقیاته امعان نظرله استفاده یوللرینی کوسترمش در . بو اوامری تماماً و کما ینبی ایفا ایسه لزومی قدر تاریخه ، جغرافیایه ، احوال عالمه و هر قومک لسانه ، آداب معاشرت و قوف و اطلاع ایله اوله بیلیر . بو حالده بومعلوماتی ویره جک فنون و قواعدی تحصیل شرعاً واجب اولدیغنده شبهه یه میدان قالمی ؟

ای حیب اکرم! قبلرنده مرض نفاق بولونانلری دائماً کورورسک که آنلر مخالفلر محافله شتاپان اولورلر. کندیلرینی لوم ایدن مؤمنلرده « نه یاپه لم. ایلروده ملحوظ الوقوع فلاکت عظیمه نك بزده اصابتدن قوزقارز » دیرلر. یعنی سزه حصر محبت ایدرسه نك بزده خلاص اوله مایز، دیه مسلمانلری ده اخافه ایتک ایسترلر.

بو آیت جلیله نك ماقبانه «فا»ایله تفریعی دلالت ایدیور که بومقوله ارباب نفاق آیت سالفه ده تحریم بیسورولان تولى باطلی التزام ایدن ظالمینک عینی اشخاصدر، اوزمره باغیه دن عبارتدر.

مناسترلی اسماعیل حق

نجائب قرآنیة

سورة هود: آیت - ۱۱۴ و ۱۱۳

« فاستقم كما امرت ومن تاب معك ولا تطغوا انه بما تعملون بصير. ولا تركزنوا الى الذين ظلموا فمسيكم النار وما لكم من دون الله من اولياء ثم لاتنصرون »

سن امر اولندیگ کی استقامت ایت، [صاقین جاده حقندن عدول ایتمه.] سنکله برلکده توبه ایدنلرده، [شرك و کفر دن توبه ایدوب ایمانده سکامشارک اولانلرده] استقامت ایتسونلر وطغیان ایتیمک، [حدی تجاوز ایتیمک. سزه امر اولنان مسالکدن، سزه تقدیر و تعیین ایدیلن حددن افراط و یاتفریط ایدرک انحراف ایله میک. اقتصاد امورک هرایکی طرفی مذمومدر] . علی التحقیق الله تعالی سزک ایتدکلر یکنزی کورر، [کوررده سزه حسن وسوء اعمال کزده کوره مکانات و مجازات ایدر. شوخالده ذات ذوالجلالندن حذر اوزره اولک. آیت کریمه ده منصوص علیه اتباع واجب اولوب مجرد رأی ایله انحراف جائز اولدیغنه دلالت وار، چونکه مجرد رأی ایله انحراف طغیان وضلالدر. اما علل نصوصه تابع بولنان اجتهادک مقتضاسیله عمل، امر اولندیغی وجه ایله استقامت بایندندر، چونکه اجتهادی امر ایدن نصوص بونی ایجاب ایدیور] . ظلم ایدنلره ادنی میل ایله ده میل ایتیمک، [انلرله صحبت و اختلاطدن حذر ایدک، انلرک زیارتنه کیتیمک، انلره تبصیب و مداهنه ایله میک، انلرک افعاله رضا کوسترمیک، اسملری کچدیکی یرده تعظیم و تجلی مشعر صورتله انلری یاد ایتیمک.] اکر بویه یاپارسه کز عاقبت [سزی آتش] دوزخ [مس ایدر، حالبوکه] سزی عذاب جحیمدن تخلص ایدر [اللهدن بشقه ولی و ناصر لریکنز اولدیغندن] شاید سز ظلم ایدنلره ادنی میل ایله اولسون میل ایدرسه کز [صکره] ذات الوهیتندن [یاردم کورمرسکنز.]

بناءً على ذلك « ما يتوقف عليه الواجب فهو واجب » قاعده سنی بیانلر نزدنده ترقی و تعالی مدنی لوازمندن، سعادت بشریه مبادی، وسائلمدن معدود هر هانکی برشیدک وجائب دینی، وظائف اسلامیة. مزدن استثناسی قابل اولیه جنی بلا تردد مسلم اولمق طبیعیدر. بوتسلیمه جهل و مکابره دن بشقه مانع تصور ایدم سزه نك معذور کورولمیز. چونکه اورته ده منطق وار.

(تلخیص مقال، توضیح استدلال)

« لا يتخذ المؤمنون » آیت جلیله سی ولایت غیر مشروعه، موالات غیر جائزه حقنده شرط معتبر اولان تقيیدی صورت واضحه ده حاوی بولمسی حسیله اونک معنای صحیحنی پک آچیقندن تعیین ایتکده در. ایشته بوندن طولانی مقام استدلالده بو آیت کریمه یی اساس طوتدق، سرنامه مقال اتخاذا ایله دک.

خصمهای ملتک، « اسلامیت ملل سائر ایله عقد ولایت و اخوته مساعد دکلدرد » دییه افک و افتزایه، تزویرات مفسد تکارانه یه تصدی ایدن ارباب ملتک تمسک ایتدکلری سورة مائده ده کی « یا ایها الذین آمنوا لاتتخذوا اليهود والنصارى اولياء » آیت کریمه سنک اومدغای باطله دلیل اولیه جنی ده افادات معروضه مزله کسب وضوح ایدیور.

زیرا کزک صدر آیتده مذکور « اتخاذا ولی »، کزک آخرنده « ومن يتولهم منهم فانه منهم ان الله لا يهدي القوم الظالمين » نظم کریمنده کی « تولى » - که ظلم وعدوان عد اولنه رق منافی هدایت الهیه قانمشدر - اطلاقی اوزرینه، حقوق انسانیت و اصول الفت و معاشرته رعایت معناسنه محمول اوله ماز. [چونکه بونک مشروعتی نصوص عنیده دلالتیه ثابتدر. آنلرک بری بالاده مذکور « لاینها کم الله عن الذین لم یقاتلوکم فی الدین » نظم جلیلیدر. [۱] بری ده « فان اعتزلوکم فلم یقاتلوکم والقتوا الیکم السلم فاجعل الله لکم علیهم سبیلاً » نص کریمیدر. معنای شریفی: اکر خصما کز خصوصتدن اعتزال ایله مقاتله کزدن کف یدایدلر، صلح و آسایش آرزوسنده بولنورلرسه الله تعالی سزه اونلرک اوزرینه سبیل تسلطی سد ایتیش، هیچ بر صورتله تجاوزه میدان براقامشدر.] بلکه قاعده مقررده اصولیه یه توفیقاً مقیده یعنی مؤمنلره خیانت غرض فاسدیه دشمنلریله موالات معناسنه حمل اولمسی امر ضروریدر. چونکه حادثه ایله حکم متحد اولدقده بالاتفاق مطلق مقیده حمل اولنور. حنفیه ایله شافیه بایندده کی اختلاف حادثه و یا حکمک باشقه باشقه شیلردن عبارت اولمسی صورتنده در.

هیچ شبهه یوقدر که بومنی عنه اولان، مغایر خصلت ایمان عد اولونان « تولى » انحق منافقلرک، کسوه اسلامیتله نستر ایدن بدخواهلرک حال و شانیدر. نصل که بو آیت جلیله یی ولی ایدن « فترى الذین فی قلوبهم مرض یسارعون فیهم یقولون نخشی ان تصینا دائرة » نظم عالیه ده بو حقیقی اعلان ایتکده در. معنای شریفی:

[۱] کچن نسخه لرده کی مواعظ قسم مزه مراجعت.